

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUN

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

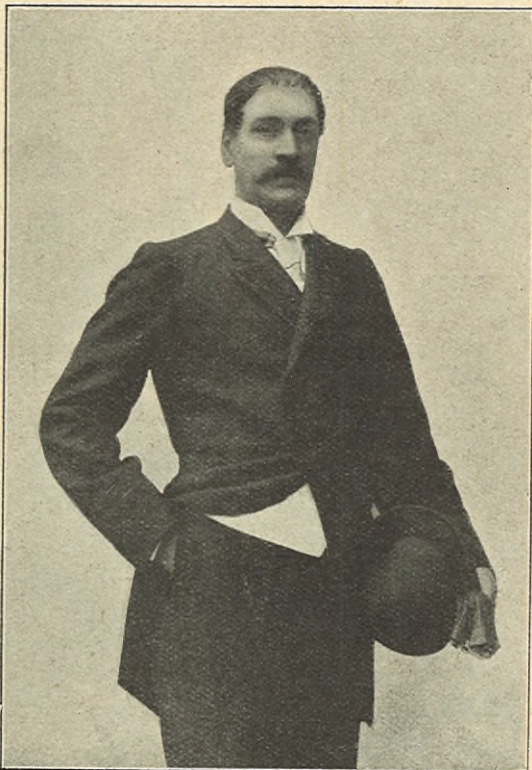
N:r 15 (590).

ONSDAGEN DEN 22 FEBRUARI 1899.

12:TE ÅRG.

PRENUMERATIONSPRIS PR ÅR: IDUN KR. 5:— IDUNS MODETIDN. MED PLAN- SCHER OCH HANDARB. ... » 5:— IDUNS MODETID. UTAN PL. » 3:—	UTGIFNINGSDAGAR: HVARJE ONSDAG OCH LÖRDAG. LÖSNUMMERPRIS: 8 ÖRE.	REDAKTÖR OCH UTGIFVARE: FRITHIOF HELLBERG TRÄFFAS SÄKRAST KL. 2—3. REDAKTIONSSEKR.: JOHAN NORDLING.	BYRÅ OCH EXPEDITION: KLARA S. KYRKO GATA 16, 1 TR. ÖPPEN KL. 10—5. ALLM. TEL. 61 47. RIKS 16 46.	KOMMISSIONÄRER ANTAGAS ÖFVER HELA LANDET PÅ ALL- DELES SÄRSKILDT FÖRMÅNL. VILLKOR. STOCKHOLM, IDUNS KUNGL. HOFBOKTRYCKERI.
---	---	--	---	--

HOS GUSTAF FREDRIKSON.

DET HAR SAKNATS NÅGON här i vinter. Stockholm har inte varit Stockholm, ty det kan knappast vara det utan Gustaf Fredrikson.

Vi hade blifvit så vana att se den högresta gestalten med den karaktäristiska axelryckningen och de falkaktigt spejande ögonen, vid middagstiden utanför artistingången till Dramatiska teatern, att vi icke kunnat undgå att sakna honom, när han är borta.

Och vi ha gjort det ändå mer, om vi af en händelse suttit i den lilla hemtrefliga salongen vid Kungsträdgårdsgatan.

Ty Dramatiska teatern var nu en gång för alla Fredriksons teater. Det var hans nobla konst, som under år stödt repertoaren, gifvit denna sin moderna prägel, och det var det Fredriksonska namnet, som skänkte teatern auktoritet och glans, och det var nog till sist hans lycka plus lilla fru Ellens eminenta talang, som lät det rika öfverskottet af recetternas guldregn fylla societärerens fickor.

Nu är han borta. Och hon med.

Och publiken beklagar det lifligt — nästan lika lifligt som hans f. d. teaters artister, ty de härliga sötebrödsdagarna äro nu förbi.

Men Fredrikson känner sig fri och lycklig. Han gör nu med Selanderska sällskapet små artistiska ströftåg i landsorten, där han är lika känd och uppburen som i hufvudstaden. Han är ifrån bråket och ansvaret, och när han nu visar sig i torget och ser intendenten Personne utanför Dramatiskans portar, nickar han helt vänskapligt, men tänker i sitt stilla sinne:

»Smaka på, hur det känns, min gosse! Det är ingen leksak att vara teaterdirektör.»

Och att f. d. direktören inte vill bli det på nytt, kan jag försäkra.

Jag gjorde nämligen för några dagar sedan Fredrikson min visit.

Det var alls inte meningen att intervjua. Jag ville endast höra honom tala, tala vårt vackra svenska språk som endast han kan det, låta örat ännu en gång njuta af dessa tonfall, hvilka locka minnet blixtnsnabbt tillbaka till aldrig glömda, men länge sedan svunna teateraftnar.

Ty Fredrikson är, som han går och står, som gick han och stod på scenen. Klädd i nattrock i sitt arbetsrum, är han den öfverlägsne konstnären. Och detta utan att på minsta sätt behöfva anlägga teaterfasoner. Han är född skådespelare, och det är därför man endast genom att lyssna till honom i hvardagslag kan drömma sig höra och se honom i någon af hans bästa roller.

Det var i detta egoistiska syfte jag gjorde den ryktbare skådespelaren min visit.

Om hr Fredrikson var hemma? Jo visst, var så god och stig på!

Han satt vid sitt skrifbord och läste da-

gens morgontidningar. Inom parentes sagdt finns det väl ingen vid våra teatrar, som så kan sina tidningar utantill som Gustaf Fredrikson. Han är ett vandrande lexikon i hvad som gäller Stockholms mera kända personligheter, och inte den minsta småsak går honom förbi i pressen.

»Mjuka tjänare! Hvarmed kan jag stå till tjänst?»

»Med ingenting, herr direktör.»

»Det var ovanligt mycket.»

Och efter denna lofvande inledning utspann sig ett samtal, som lämnade till resultat allt det intressanta, denna artikel innehåller. Och det är inte litet, mina damer!

För det första tangerade vi helt lätt nuva-

GUSTAF FREDRIKSONS ARBETSNUM.

rande förhållandena vid Dramatiska teatern. Och trots Fredriksons förmåga af älskvärdt öfverseende kunde jag naturligtvis inte vänta, att han skulle strö rosor för vederbörandes fötter. Därtill hade man verkligen behandlat honom allt för hänsynslöst och sedermera själfva gjort för många dumheter.

»Är det det minsta bättre nu, än när jag var direktör?» frågade Fredrikson.

Och det är en fråga, som både publik och kritik redan besvarat.

»För öfrigt,» fortsatte han med en liten vårdslös axelryckning, »saken har varit före. Jag har det bra, som jag har det, och herrskapet får nu sköta sig själf. Jag tänker aldrig vidare blanda mig i leken.»

»Får man då aldrig mer se direktör Fredrikson på Dramatiska teatern?»

Han dröjde ett ögonblick med svaret och lät vänstra handen dansa litet nervöst öfver papperen på skrifbordet.

»Nej, det tror jag knappast. Man har erbjudit mig gästspel, Hans Majestät har till och med varit nog vänlig fråga mig, men jag har svarat: aldrig vid den teatern! Där man har varit direktör, uppträder man inte gärna som subjett.»

Från detta ögonblick talade vi inte vidare om teater.

Det fanns också mycket angenämre saker att tala om.

Fredrikson bebor en helt enkelt förtjusande våning vid Stallgatan. Hans salong är ett verkligt museum och äger, utom trenne fönster åt gatan, två mot strömmen och kungliga slottet.

Genom dessa föll nu vårsolen in och fyllde rummet med dansande guldstoff.

Jag kunde icke undertrycka ett utrop af beundran.

»Ja, inte sant — det är ju ganska treffligt? Också saknar jag mitt hem, när jag nu måste bo på hotell i landsorten.»

»Och hvilka taflo direktören har sedan!»

»Dem har jag ärft. Det är ju en liten vacker samling. Här i stora salongen har jag nu mest gamla mästare: August Querfurt, Egbert van der Poel, Jan van Goyen, Cornelius van Schalcke. Där en de Vries, Peeter van Bloemer, Simon de Vlioger. Där en S. Sebastian af Michelangelo da Caravaggio... där en David Teniers d. y... där ett landskap af Jacques d'Arthois... där apor af Abr. Hondius.»

Jag har nu låtit dessa namn stå endast för att gifva er ett begrepp om, hvad den fredriksonska samlingen rymmer.

Gå vi in i den lilla salongen, på samma gång luxuöst som hemtrefligt möblerad, träffa vi idel svenska mästare, men också dessa af hög rang: Bredas porträtt af sin lärare, Laureus, Stäck, Hillerström, d'Uncker, ett själfporträtt af den sig i Sverige 1728—35 uppehållande Taraval m. fl.

I sitt arbetsrum äger Fredrikson dessutom en präktig tafla af C. J. Fahlerantz, utsikt af Stockholm från Täckas udden, samt en sällsynt Elias Martin.

Som ni ser, ett helt litet galleri, innefattande icke mindre är 170 nummer, och för öfrigt är nästan hvarje plats i arbetsrummet och de båda salongerna upptagen af dyrbara konstföremål. Det finnes praktfulla gåfvor af Karl XV — konungens porträtt med egenhändig namnteckning skymtar fram på ett par ställen i rummen — lagerkransar af drifvet silfver, skänkta af Bergens och Helsingfors' svenska artister, minnen af fru Hwasser, Svante Hedin, Ristori m. fl. storheter. Med ett ord man kan gå i timmar, utan att tröttna, ouppörligen upptäckande något nytt.

Men bland det märkvärdigaste Fredrikson

kanske äger är hans album — icke ett med porträtt, utan upptagande egenhändigt nedskrifna tankar på vers och prosa af ryktbara svenska samtida. Detta minnesalbum förtjänade nog sitt eget kapitel, men »Iduns» utrymme liksom direktör Fredriksons uttalade önskan förbjuda mig att låta er kasta mer än en liten diskret blick i dess inre. Det kommer nog i alla fall en gång att låta tala om sig.

Albumet inledes med konung Carls namnteckning på första sidan, så följer konung Oscars med hans personliga valspråk: Öfver djupen, mot höjden. Och därefter, sida för sida, uttalanden af statsmän, lärde, författare och konstnärer. Ofta nog göra dessa i vänskapens album skrifna rader ett egendomligt starkt intryck som t. ex. följande:

»Bland dem, hvilka förvärfvat sig ett namn såsom statsmän, diplomater, folkrepresentanter o. s. v., torde måhända de flesta därför hafva att tacka sin konst såsom skådespelare.»

Och under dem — hvilket namn tror ni? Jo, *Henning Hamiltons!* Och ofrivilligt säger man, när man vänder bladet:

»Hvilken förfärlig själfbekännelse!»

Så följer ett uttalande af *Anders Fryxell:*

»På scenens tilja eller häfdens blad är dock vårt högsta mål: Sanningen.»

Bland det djupaste denna egendomliga bok, bunden i violett sammet, gömmer, äro följande karaktäristiska rader af *Viktor Rydberg:*

»Har det icke mer än en gång förekommit dig, som om världen utanför dina tiljor också vore en skådebana, men där det spelas af idel dilettanter, som alla mer eller mindre missförstå och karrikera sina roller? De må ursäktas, ty skådespelet, hvare de uppträda, är för stort för att kunna öfverblickas och för djuptänkt för att kunna genomblickas af dem, som uppträda i det. Låt oss hoppas, att det endast spelas öfver, och att den verkliga representationen återstår, efter hvilken styckets höge författare må uttala sig med samma gillande, som han uttryckte öfver sin härliga teaterbyggnad, när denna på sjätte dagen stod fullfärdig med en scen som föreställde Eden. *De* kulisserna och *den fonden* hafva sedermera icke varit sedda. Kanske gömmas de till sista uppträdet i sista akten. Lyckligt om så vore!»

Djuptänkare och mera spirituel kan en skald inte gärna vara. Och Viktor Rydbergs bidrag stannar kvar i minnet, långt efter det man lagt ifrån sig boken.

Som sagdt, det skulle vara ett nöje att citera. Där finns så otroligt mycket att välja på. Flere af våra bästa diktare ha lämnat hela poem, och bland de döde påträffa vi vackra strofer af Z. Topelius, Joh. Nybom, Edvard Bäckström, Daniel Hwasser och Frithiof Holmgren.

Daniel Hwassers lyda sålunda:

Din bok, den skimrar af doktriner,
Af höga namn, af namn med glans.
När tror du lärdom hos mig fanns?
I Par Bricole mitt namn blott skiner.
Emellertid — mitt förnamn skall du få,
Låt det af vänskap här på sidan stå.

Dessa strofer äro dagtecknade Helsingfors den 2 juni 1886.

Åter stå vi inne i Fredriksons arbetsrum, och efter allt hvad jag sett, är det helt naturligt, att jag kommer fram med den önskan att få skildra honom i hans hem, omgifven af kära minnen och gammal stämningsfull konst.

Han slår skrattande ifrån sig med händerna:
»Hvad skall det tjäna till? Då tror folk bara jag är egenkär. Och för resten är jag glömd.»

Fredrikson glömd!

Jag protesterade på hufvudstadspublikens vägnar — på edra vägnar, mina damer.

Fredrikson *kan* inte glömmas.

Han har för djupt satt sitt märke i våra hjärtan, de gestalter han skapat stå ännu levande inför oss, hans tonfall ljuda ännu i våra öron, och den förnäma konst, hvars typiska representant han är, saknas i detta ögonblick allt för mycket för att glömmas just nu.

Fredrikson är som scenisk konstnär världsmannen, den store skeptikern, som icke tror på lyckan, vet hvad lifvet är värdt och icke bygger några luftslott längre. Men på *en* sak får han icke tvifla: vår tacksamhet för hvad han gifvit och vårt lifliga hopp, att han skall ge oss ännu mer.

DANIEL FALLSTRÖM.

PRESIDENTEN FELIX FAURE.

OVÄNTADT, som en blyxt från klar himmel, kom budskapet om Felix Faures, den franske presidentens fränfalle. Utan någon föregående varsel nådde oss natten mellan den 16 och 17 dennes telegrammet, att han klockan 10 på kvällen afidit. Märklig var den bana, som här slöts, en bana, som fört f. d. garfvarlärningen och handelsbokhållaren till den post, där han var jämlike med Europas krönte hufvuden. För Frankrike kommer till de öfriga förvecklingar, som landet genomgår, nu också en presidentkris. Trots den så tillbakadragna och föga ingripande hållning, som den nu afidne presidenten intog, får hans fränfalle därför en helt annan och vida allvarsammare betydelse än det under andra förhållanden skulle ha haft.

Presidenten Faure var född den 30 januari 1841 och således nyss fyllda 58 år. Till president valdes han efter Casimir Periers abdikation den 17 januari 1895.

SLUTET?

MAN HÖR SÅ OFTA välvilliga personer uttrycka sin tillfredsställelse öfver, att de bildade kvinnorna fått det så bra — alla arbetsfält stå dem ju öppna, de behöfva icke längre ligga andra till last, utan kunna själfva försörja sig.

Det är sant. Vi hafva tusentals bildade kvinnor ute på arbetsmarknaden, hvar och en på sitt sätt förvärfvande sig sitt uppehälle, och *häröfver* kan man ju med skäl glädjas.

Men saken har en annan sida, som icke är ljus.

Vi känna troligen alla så väl till, huru dessa kvinnor äro aflönade, att någon närmare redogörelse därför icke är af nöden. Vi veta på öret, hvad alla dessa kvinnliga e. o. postexpeditörer, kontorister, sjuksköterskor, telefonister, lärarinnor, butiksbiträden, frittivreflickor, fotografer och andra ha i inkomst — i de allra flesta fall icke ett öre mer, än hvad de för sitt dagliga uppehälle behöfva. Att lägga af något nämnvärdt, att spara ihop för sjukdom och ålderdom, är något — icke sant, arbetskvinnor? — som icke förekommer, därför att det icke *kan* förekomma.

För ögonblicket ligger ingen fara häri, men för *framtiden*?

Hvad skall det bli af alla dessa bildade, arbetande kvinnor, när de icke längre *kunna* arbeta, när de icke längre *kunna* förtjäna de penningar, som behöfvas till de dagliga utgifterna för rum, mat och kläder?

Ja, det är något, som tål att tänka på.

Vi kvinnor hafva icke varit inne så särdeles länge på arbetsmarknaden — de äldsta af oss äro väl uppe i 50-åren — så någon öfverhängande fara är det icke, vi hafva ju *arbetskraften* kvar. Men om tio, tjugu år? Vi skola då ha 60- och 70-åringar ibland oss. Hvad blir männe deras lott? Arbeta förmå de icke. Och *lefva* — hur skola de kunna det?

Det är ett problem, väl värdt att bry sin hjärna med.

Sant är, att icke hela massan af kvinnor stannar kvar på arbetsmarknaden, en del dör undan, och en del gifter sig, antingen för kärleks eller för utkomstskull, men en mycket stor del blir dock kvar för lifvet där den är. Och det är *dessa* kvinnors öde, vi skola taga reda på.

Saken ställer sig så. Vi hafva många tusen bildade kvinnor, som med eget arbete förvärfva sig sitt uppehälle. Knappt aflönade, som de äro, äro de urständssatta att samla något för sin ålders dagar. Tiden går, år för år närma de sig allt mer den gräns, där deras arbetskraft tar slut. Så till sist nå de gränsen. Hvad sedan — *hvad sedan* ?

Gif ett svar härpå någon af er, ni som anse, att det minsta i aflöningsväg är mer än nog åt kvinnan!

Ni vill icke? Nå, se då här svaret!

Dessa kvinnor blifva s. k. *pauvres honteuses* — nej, låt oss använda ett fullt begripligt svensk uttryck, äfven om det skorrar en smula i öronen, och titulera dem — *bildade kvinnliga fattighjon* . Det är den nakna sanningen.

Och det är en sanning, som icke är svår att finna, den svagaste eftertanke lägger den genast i vår hand.

Men saken är den, att man icke *vill* tänka. Slutet, som tanken stannar vid, är så afskräckande fult — »bildade kvinnliga fattighjon». Fy, så stygt! Det verkar ju nästan störande på den sköna samvetsfriden. Nej, det är bäst att låta tankarne hvilat och bara gå på.

Och man kommer att »gå på», det är troligen säkert. *Staten* går ju i spetsen! Eller vittnar männe icke den föreslagna löneregle-

ringen för de kvinnliga postexpeditörerna här-om? Generalpoststyrelsen har knappt af högst betydligt på de kvinnliga postexpeditörernas nuvarande löner, och kungl. maj:t har knappt af än mer.

Nu beror det på, hvad riksdagen beslutar.

Detta beslut blir afgörande icke blott för de kvinnliga postexpeditörerna, utan för alla de bildade kvinnor, som med eget arbete försörja sig.

Går afknappningen igenom, så kunna alla de låta hoppet fara, som trott, att kvinnorna så småningom genom plikttröget och redbart arbete skulle kunna tillkämpa sig en rättvisare, bättre aflönning och därmed en för nöd tryggad ålderdom. Ty det är *icke* troligt, att de enskilda arbetsgifvarne skola visa större rättvisa än staten.

Och så kunna vi då vänta att snart få se de äldsta leden försvinna från den kvinnliga arbetsmarknaden för att i stället rekrytera den nya här af proletärer, som skall kallas den *bildade kvinnliga* .

I. STADE.

EKORÖSTER. SKISS FÖR IDUN AF ELISABETH KUYLENSTIERNNA.

HON SATT ENSAM i skymningen, hela salongen låg liksom vaggad till ro af de djupa skuggorna, mot hvilka ingen prakt i världen vågade höja sitt lifslustna, bullersamma veto.

Barnen voro på sin första bal; hon log, när hon tänkte på de små, mjuka, lefvande nystan i blått och skärt, hon nyss rullat ut att trassla sig bland andra.

Doktorn var på herrmiddag och hans unga hustru hade gjort upp med sig själf, att hon skulle ha stor mottagning — för sina tankar, dessa i hvardagslifvet så ofta bursatta fåglar skulle få frihet.

Öja tänkte bäst, när hon satt vid pianot och lät fingrarne glida öfver tangenterna i underliga, fantastiska tonstycken. Hon hade nyss slutat läsningen af en dikt — boken stod uppslagen på nothållaren — där fanns ingen melodi till den, men Öja formade en med de diktade orden och sina minnen till hjälp, ty omedvetet hade tankarna tagit form i hägkomster från en länge sedan förgången tid.

»Oss lifvet skilt, men mötte jag dig än,
Jag räckte gärna dig min hand som vän,
Ty aggets bittra konst jag aldrig lärt,
Kärt är mig allt, som en gång jag haft kärt — —»

Hon hviskade vers efter vers med drömmande, halft bortdomnande röst till ett ackompanjemang, svagt och mjukt, som när ett förband varsamt lägges öfver ett svidande sår.

Det var vår, när hon träffade honom, snö af doftlös äppleblom på trädgårdens gångar, en blå himmel öfver dem med jublande lärsång likt dallrande toner af silfverklockor och en glädje inom dem båda, ung och sjudande som naturen själf.

Visst talades de vid om annat än det damm, som fyller konversationens skräpvrår, där var längtan, som brände, tro, som glödde, och hopp, som jublade i deras tal. Öja log än, när hon mindes denna tid, den hade varit så ljus, att hon icke ens anat mörkret. Men det kom, passionens tunga blygråa åskmoln vältrade sig öfver hennes naiva lycka som en orkan öfver spåda telningar. Och hon fick mod att rannsaka sitt inre och gifva namn åt den tillgifvenhet hon gaf.

Hon suckade och fortsatte med skaldinnans ord:

»Jag vet, du missförstått, hvad jag har sagt,
och annan tydning i min mening lagt.

Ack! Det är glömdt! Vårt lif är alltför kort
att spillas så i lumpen ofred bort.»

Smekande som vågor mot gröna stränder gled den ena tonen efter den andra sakta fram under hennes spåda, hvita fingrar. Hon hade ju haft ett helt lif af lycka, hvarför framkallade hon då vålnader, hvarför lämnade hon ej då ett stackars blad ur ungdomsdrömmarnes skog, ett enda, som ej ville vissna med de andra, att fladdra bort mot glömskans öde slätter? Hvarför! Hon hade ju sin mans breda bröst att luta sitt hufvud emot, när oron jagade hennes väsen ut ur dess egna skrymslen. Och hon älskade sin man med den sunda, lugna, uthålliga känsla, som binder likt smidig bast. Också hade hon barnen, som hon höll så innerligt af, hvad ville hon mera? Hvarför blef hvarje ensam stund så lätt minnets och — hans? Hon visste, att hon ej gått vilse, hvad behöfde hon då bry sig om, att en annan stod därute på allfarväg och ropade, ropade med en röst, som ljöd hes och ansträngd af iver? Och när hon någon gång vek af från hemmets rämärken, när hon satte en komposition, djärf och obändig som hennes innersta kynne, då var det hans blick, som i tanken lyste mot hennes, hans hand hon förstående tryckte. — — —

»Jag vet knappt, hvar du är och hvad du gör.
Men allt hvad godt och stort om dig jag hör
Ger ökad glädje åt min arbetslust
Och fyller mig med mod till lifvets dust.»

Hon spelade länge, väfde in tankarna i tonerna och framkallade en rik, varm och stark melodi, en, som lyfte hennes sinne bort från allt grubbel.

Men hur ofta hörde hon i själfva verket från honom; han reste visserligen mycket, men till deras lilla stad kom han ej, dröjde där åtminstone aldrig mer än öfver en natt på genomresa till eller från utlandet. Hans namn lyste på vetenskapens stamträd, han var berömd, men var han också lycklig? Han fordrade mycket. Han kräde både med förstånd och hjärta.

Hon satt stilla en stund med boken hopplagd i knäet och blicken riktad inåt på det mysterium, som är kvinnans värld. Slutligen lade hon åter händerna på tangenterna, spelade i vildt tempo ut sina stormande, jagande stämningar och öfvergick småningom till ett adagio, som smög likt en förtonande, dämpad suck genom rummet.

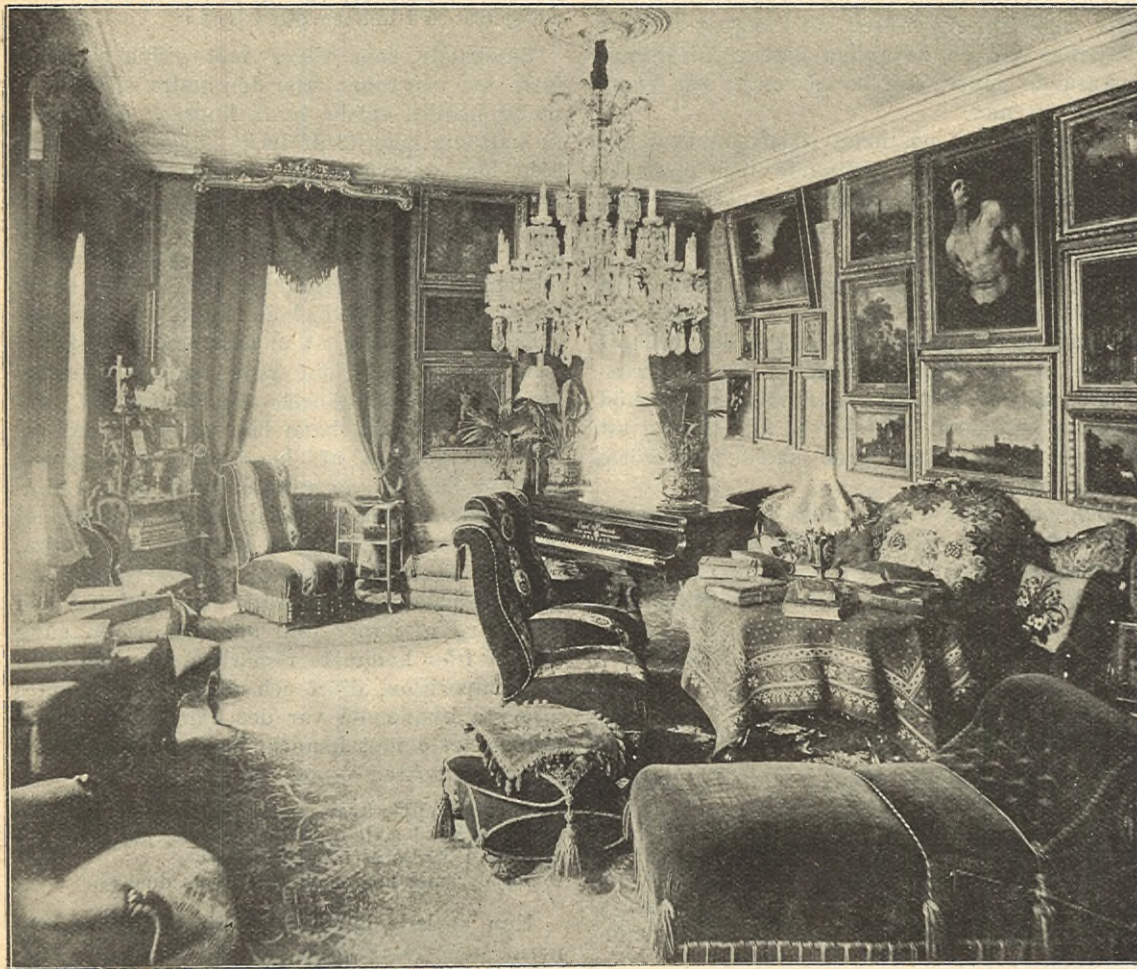
Så lade hon igen pianolocket, ställde sig ett ögonblick lutad mot karmen af en fätölj och upprepade långsamt sista strofen i den dikt, som gripit henne likt en bikt af henne själf, den dikt hvilken som ett eko af ungdomsdagarnes tankevilliga brottning med allt halft och styckadt inom en ljudit för henne i ord efter ord en lång, underlig eftermiddag. Sista strofen, ja, den, som tillämpad på den korta sagan om »två ädla konungabarn», borde hon ha låtit sin klokhets censur utplåna, men just denna sista strof höll hennes upproriska inre mest af: — — —

»Och står du en gång sorgsen vid min dörr,
Jag öppnar den och famnen — nu som förr! —
Ja, lifvet skilt oss, men du är min vän,
Och kanske mötas våra vägar än.»

Så hade hon menat det; han var hennes vän, det ordet måste aftvättas alla fläckar, smäsint begabberi smutsat det med. Skulle deras vägar en gång sammanföras, ville hon räcka honom handen och bjuda honom sin vänskap, så djup och innerlig, att han aldrig skulle kunna misstyda hennes mening mera.

Öja hade tänkt sig feberhet. När det därför ringde på tamburklockan, ryckte hon nervöst till. Hvem kom så här dags?

Jungfrun lämnade in ett kort.

HOS GUSTAF FREDRIKSON: STORA SALONGEN.

»Professor David Vilmer», läste hon, nej, det måste vara en synvilla, *han* här nu, just när alla hennes tankar liksom manat fram honom! Omöjligt, i romanerna hände det så — i lifvet...? Hon såg ännu en gång på kortet. Ja, också i lifvet, men hvarför kom han just nu? Hvarför, hon hade inte mod att vara hård, fruktade tvärtom att bli för vek, men — bättre det!

Och han kom in, smärt, lång, något lutande, blek som alltid och med samma intensiva makt i blicken, som förr ängslat henne.

Hon räckte honom båda händerna:

»Välkommen David, hjärtligt välkommen.»

»Tack, Öja, du är ensam?»

»Ja, mina småttingar äro på barnbal och Gösta på herrmiddag, men sitt i alla fall ned.»

»Ja, tack.»

Hennes känsliga sinne vibrerade vid denna stämman, en klangrik melodi, hur bruten den än ibland kunde vara.

»Hur kommer det sig, att du gör vår lilla stad den äran», försökte hon säga i vanlig värdinneton, men märkte själf, hur forceradt det lät.

»Jag skall resa till Frankrike, och jag kom så, att jag måste öfvernatta här.»

»Det har du gjort förr, utan att besöka oss.»

Hon tände lampan och rullade ned gardinen, medan hon talade. Där blef hemtrefligt och hägnadt omkring dem, skuggorna flydde bortåt vråarna; Öja gjorde så ljusst, som ville hon döda stämningen med det nyktra lampskenet.

Han satt på en låg stol, framåtböjd, och såg mot mattans mönster; vid hennes indirekta förebråelse vände han sig mot henne:

»Om du en gång slutat dina bestyr och kommer och sätter dig hos mig, skall du få höra, hvarför jag är här i dag — hvarför jag förut undvikit ditt hem, vet du.»

»Ja, kanske — — —»

Hon satte sig midt emot honom.

Han tog oombedd hennes hand och höll den fast i sin.

»Det var längesedan jag höll dig så här förtroligt i handen, Öja.»

»Ja.»

»Då var jag ung och het, det har blåst många vindar sedan dess. Nu kommer jag

också med en bekännelse, om du vill kalla det så. Jag kan inte själf säga, hvarför du får del af den, kanhända bara därför, att min väg förde mig här förbi i kväll, kanske också därför, att jag trots allt lifvets risande ej lagt af att vara hänsynslöst, onödigt uppriktig både mot mig själf och andra.»

Öjas hjärta slog hårdt, hårdare än på mycket, mycket länge, i ramen af hvardagligt lugn fanns ingen anledning att förbruka dess kraft. Hennes hand hvilade i hans, mjuk, utan tryckning eller smekning, men villigt och nästan tacksamt, som när ett barn håller sin hand i sköterskans, beredt att lyssna till sin käraste saga. Och likväl bad hon:

»Säg ingenting.»

»Var inte rädd, Öja, jag ville bara tacka dig som en god kamrat och vän, för att du omedvetet sparat en stor lyckostund åt mig.»

»Hur menar du?»

»Minns du, hur ofta du sade mig: din kärlek för mig är inte den stora, djupa lidelse, du måste vara mäktig att känna, minns du, hur du den minut vi stodo ensamma på din bröllopsafton, ifrigt öfvertygade mig om, att min känsla för dig var som festpokalens gnistrande champagneskum?»

»Ja, jag minns.»

Öja hade blifvit mycket blek. Hon kunde ha ropat till honom: Tag inte ifrån mig min illusion, jag har så litet att lefva på, men naturligtvis satt hon tyst, de torra skälfvande läpparne äro ångestens obrutna sigill.

»Näväl, jag trodde dig inte då,» fortsatte han, »möjligen tror jag dig aldrig, jag tänker mig ungdomskärleken på ett annat sätt; jag tycker den är en basis för lifvet, om man ej i bitterhet slår den till spillror. Jag har ej kunnat göra det, den har varit mig det enda heliga, mitt vantrogna sinne ville fasthålla, och nu — — —»

»Nu?»

»Skall jag jorda den som mitt vackraste minne.»

»Så, den är då död?»

HOS GUSTAF FREDRIKSON: LILLA SALONGEN.

»Ja, men jag väntar fågel Phenix ur askan,» sade han med ett egendomligt ljusst, varmt tonfall, i hvilket hennes öra genast uppfattade den rätta klangen. Och hon skulle velat, att hennes stämma harmoniskt mött hans i vekt förstående, men det var något okufligt, hårdt och fientligt, som reste sig inom henne mot denna okända lycka, och hon sade torrt som prasslet af vissna löf:

»Jaså, jag förstår, du har funnit den rätta. Du skall gifta dig.»

Förvånad, sårad såg han på henne och släppte hennes hand, icke bryskt, men bestämdt; hon tyckte i sin upphetsning, att han slungade hela det förflutna ifrån sig.

»Du håller mycket af henne,» sade hon sakta, nästan ödmjukt, »du vet, att jag önskar dig all lycka.»

»Tack, Öja, det trodde jag.»

Rösten var generad, långt ifrån henne.

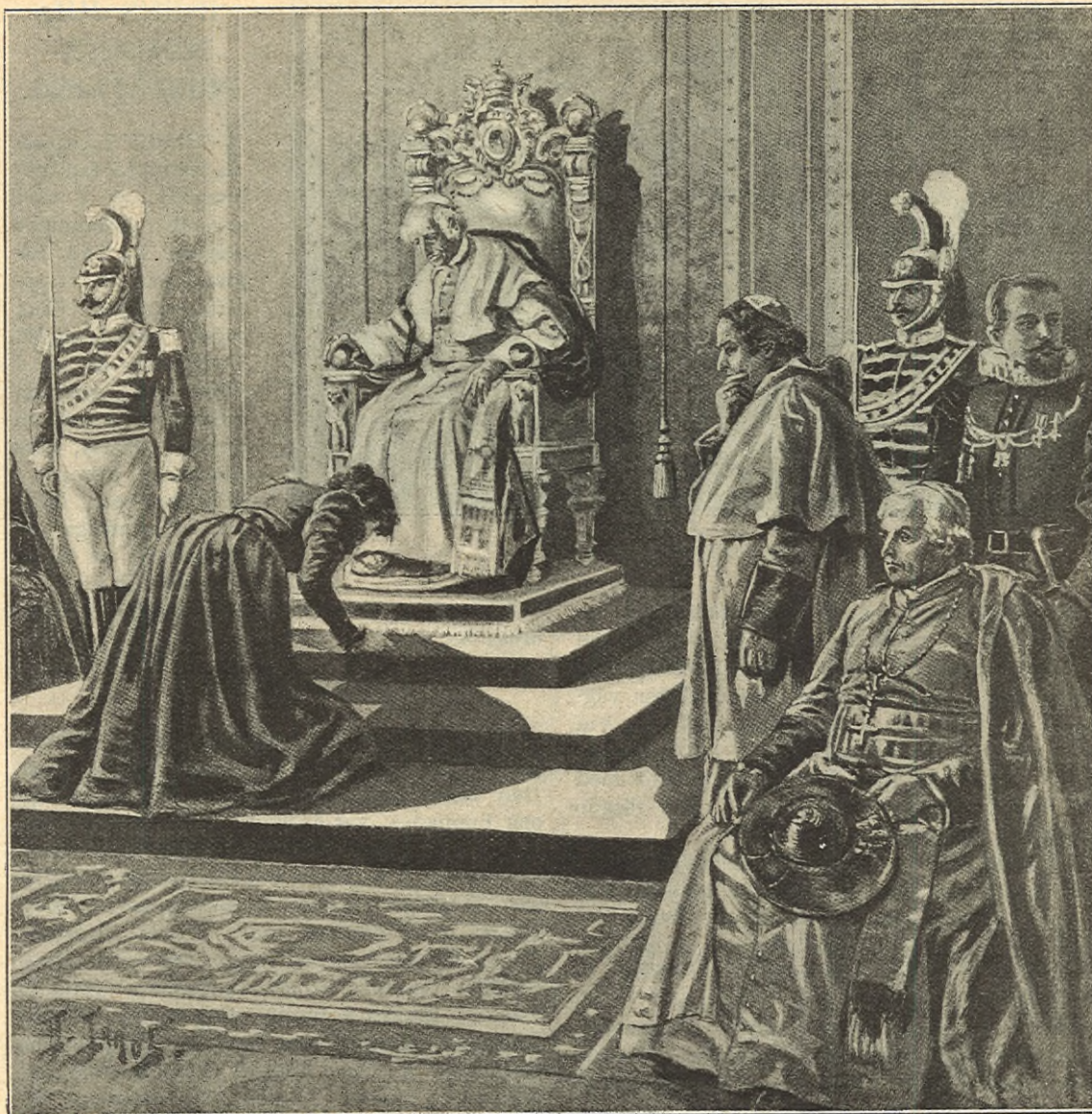
»Jag kan ej önska er ett bättre förhållande än mellan Gösta och mig,» tillade hon, »en sådan kärlek gör lifvet så tryggt. Det var snällt, att du kom till mig med ditt förtroende. Nu kunna vi bli vänner.»

Hennes hand sökte åter hans.

Han tog den, men reste sig upp i det samma.

»Vänner,» upprepade han. »Jag trodde så, kanske, när jag gick hit, men det går ej. Förstår du ej också det, Öja? Vi ha begravt våra ungdomsdrömmar, och drömmar äro som ettåriga växter, de härda inte ut en vinters köld. Hvad tjänar det till att sätta en sten med ett grant namn på grafven?»

»Nej, du har rätt,» svarade hon långsamt, »nu först äro vi så verkligt skilda, som vi aldrig varit det förr, lyckan kan också skilja,» tillade hon med ett vemod, som fick gensvar inom honom och gjorde afskedshälsningen emellan dem stum.

EN AUDIENS HOS PÅFVE LEO XIII.

MED KRONPRINSESSAN TILL SÖDERN. V.

KRONPRINSESSAN VICTORIA har nu — enligt de underrättelser som ingå från Rom — äfven aflagt sitt sedvanliga besök hos

påfven i Vatikanen. Den enskilda audiens, som »Hans helighet» gaf, varade i 40 minuter, hvarpå kronprinsessan gjorde visit hos kardinal Rampolla, hvilken sedermera besvarade densamma genom ett besök hos

kronprinsessan i [hennes våning i »Grand Hôtel».

Få äro de lyckliga, som numera förunnas en privataudiens hos den gamle kyrkofursten. Ja, till och med bland det kyrkliga Roms »svarta aristokrati» är det många, som aldrig nå fram till »den hvite påfven». Men den som en gång haft en sådan audiens, glömmer den icke lätt.

Vi stiga upp för Vatikanens härliga trappuppgång, »adelstrappan», *scala nobile* som den kallas. Vid hvarje afsats står en schweizergardist på post med hillebard i hand. Vi komma så först in i *sala clementina*, en praktsal, inredd af påfven Clemens VII, som nu tjänar den påfliga vakten som väntrum. I nästa försal mottagas vi af de i röda sidenkläder klädda parafrenieri — stallmästarne, om man så får kalla dem. Två af dem anmäla oss för föreståndaren, som därpå ledsagar oss genom de öfriga salarne. I *anti-camera segreta*, det enskilda förrum, som gränsar till påfvens privatrum, vistas de tjänstgörande kammarherrarne, hvilka det åligger att införa den, som mottages i enskild audiens.

I PÅFVENS STUDERKAMMARE.

FLABELLOBÄRARE.

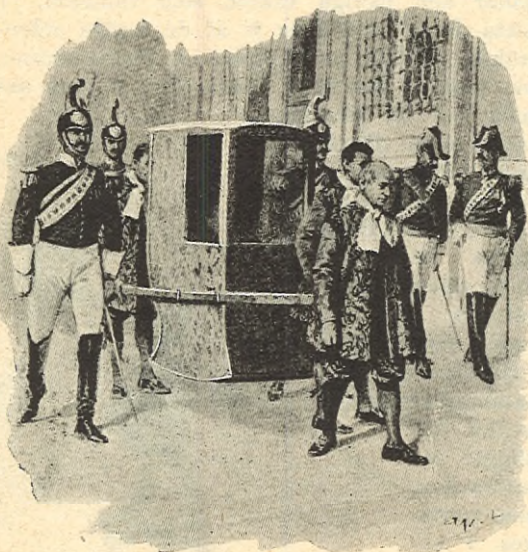
S: T PETERSKYRKAN I ROM.

En klocksignal ljuder, en kammarherre anmodar oss att träda in. Det är en liten röd salong, i hvilken den katolska kristenhetens fader, påfve Leo XIII, tar emot. Efter väggarna porträtt af hädangångna påfvar, vid ena sidan den påfliga tronen, på denna en blek, i en fotsid hvit talar höljd gestalt med ett blidt, vänligt leende öfver det fårade anletet. Det är påfven!

Vi göra de tre föreskrifna knäböjningarna och buga oss ned för att, som ceremonielet kräfver, kyssa hans toffel. Han afböjer det med en vänlig vink och räcker oss handen, på hvilken han bär »fiskarringen», hvilken vi vördnadsfullt kyssa. Och nu ljuder hans stämma — sakta, mycket sakta. Långsamt, som öfvervägde han hvarje stafvelse, gå orden öfver hans läppar. Men om ett ämne griper honom, då blir det annat, då flyta hans ord i hastig ström, hans ögon lysa upp af en sällsam eld, och man anar den mäktiga ande, som bor inom denna bräckliga gestalt. Men alltjämt hvilat det blida leendet kvar på hans läppar, en faders milda leende...

På en annan af våra illustrationer gifver tecknaren en bild från påfvens arbetsrum, där öfverkammarherren föreläser högt för »Hans helighet».

På ännu en af teckningarna ses en flabellobärare, en af dem, som gå på hvardera sidan om påfvens bärstol — äfvenledes afbildad — då han låter bära sig ned i St Peterskyrkan för att läsa mässan vid högtidliga tillfällen eller då han välsignar folket. Vidare se vi i *cavalieri di Cappa e spada*, i *mazzini* och vakten, som i sina dräkter från sekler tillbaka göra en så egendomlig effekt midt i det moderna Rom.

DEN PÅFLIGA BÄRSTOLEN.

IDUNS JUL- NUMMER- PRISTÄFLING.

IDENLILLA »pristäfling för familjekretsen», vi i vårt senaste julnummer utlyste, ha 193 täflande deltagit. Uppgiften lydde: »Tag ordet *mantalsutgift*. Utbyt en af de i detta ord ingående bokstäfverna mot en annan bokstaf, dess närmaste granne i alfabetet, och bilda så af samtliga 13 bokstäfver ett annat svenskt ord.»

Det rätta, af redaktionen afsedda lösningsordet är:

MULATTANSIGTE.

Efter täflingstidens utgång den 31 sistlidne januari omblandades noga samtliga lösningar. Den första rätta lösning, som därefter uttogs och öppnades, var insänd af *fru Bea Tullberg, Venersborg*, som således erhåller *1:sta priset: 100 kronor*. Nummer två i ordningen blef *fröken Vilhelmina Löfholm, Drottninggatan 27, Norrköping*, som erhåller *2:dra priset: 50 kronor*. *Tredje till tionde prisen (hvardera å 10 kronor)* tillföll: *Carolina Bergöö, Lindesberg; Elisabeth Larsson, Munka Ljungby, Engelholm; Johanna Rönnqvist, Rådhusgatan 2, Wasa; Alma Jönsson, Gammelstorp; Julie Löfgren, Görslöfs prästgård, Nordanå; Amalia Afzelius, Vaksalagatan 29, Uppsala; Mathilda Engquist, Sjöryd, Tenhult; Hedda Cronius, Västra Trädgårdsgatan 19, Stockholm*. Pristagarne torde nu godhetsfullt meddela sig med redaktionen för prisens öfversändande.

Utom »mulattansikte» ha de 193 insändarne lyckats bilda allehanda mer eller mindre kostliga ord, som vittna högt om deras uppfinningsförmåga. Kanske några prof kunna roa de många, som själfva svettats med den mångtydiga uppgiften. Se här t. ex. en skrivelser, som bjuder på ett helt litet florilegium:

»Sedan jag spämt alla strängar på min *fattningsluta*, har jag vidare fått ihop några »nya» svenska ord. Vår gamla orgel skulle utbytas mot en ny med 2 manualer, jag åsamkade mig då en *manuals-utgift*. Självar jag ej för affären i fråga, men min man var det så mycket mera. I detta fall var han bekajad af en riktig *giftmans-lusta*. Han blef glad vid åsynen af instrumentet, så glad, att om han varit artillerist, han nog affyrat en *giftmans-salut*.

Hvarest jag köpte min orgel kan jag ej uppgifva. Gatan tycktes sakna namn. Först ett, sedan flere *gatunamn-stift* hade bortfallit, tills slutligen skylten gått förlorad. Gatan var liten. Jag föreslår, att vi kalla den *Tumlitens-gata*.

A propos uttryck, åstadkomna genom sådan här *uttalsstafning*, undrar jag, om man skulle kunna kalla de deltagare i strejkoroligheterna i Lund, hvilka fått skrämor i ansiktet, för *tumultfnasiga*.

Bokstäfverna i mantalsutgift bilda äfven vid omflyttning fattigmanslut. Om sista t-et häri utbytes mot sin granne s, erhålles visserligen ett ord, men det är väl för lustigt, för att Iduns allvarliga redaktion skulle ha afsett det.»

En annan insändare rimmar:

»I den hårda tankenöt,
Som oss Idun räckte,
Troddes kärnan nog så söt,
Att jag skalet bräckte;
Men min illusion försvunnit,
Då i kärnan visst jag funnit:

ASFLUGSMITTAN,

ty det var
Hvad man inte gärna tar.

Därför, Idun, nog det sant är:
Jag tar hellre mot kontanter!»

Ja, det tro vi väl, det!

»Bland öfriga »fynd» kunna undan glömskan räddas: Fastlagsminut, uslingsmatfat, mattuinslaget, nutimagestalt, Sigfunamaltet, nattluftsliga, alntalsutgift, fatutlastning, i-stumt-famntag, mansgiftlusta, mattuglansigt, giftasslutman (den som afslutar giftermål), tullagstiftan, Maltautsigten, fattigstulamm, mutantastelig, magnatsiluett, stafuttalning, vagnsmattfilt, matlagstutning o. s. v.

Stockholm i februari 1899.

RED. AF IDUN.

DVÄRGALÅT. SKISS FÖR IDUN AF DAGMAR B—M.

HUSHÅLLERSKAN Anna Kristina Johansson, i tjänst hos fl. doktor Viktor Ryding, hade fått anledning till oro för sin husbondes tillstånd, ty det tycktes åter arta sig till att bli en svår period. Redan två gånger denna vecka hade han kommit för sent till middagen; han hade äfven återtagit den fördärbringande promenaden genom arbetsrummet, förmaket och ut i salen. Fram och åter, fram och åter gick han då med tankfullt utseende, under det att ljusen i kronorna råkade på sned, dammet rördes upp och föremål dunsade i golf, utan att han märkte det, så vida det nu ej var vattenkaraffinen, ty den gången hade han ringt och otåligt — egentligen också olik honom under vanliga förhållanden — förbjudit henne ställa sådant »skräp» i vägen.

En annan dag återigen hade han brusat upp, emedan ett papper saknades. Hon, Kristina, brukade minsann ej ta bort något från skrifbordet, det hade hon nog fått lära sig låta bli, men den där lappen måtte ha varit bra *liten*, efter hon råkade för den.

Ja, nog hade hon varit ute för fruar, som varit ovetliga, för att hon bränt vid stekar, och det var då fattligt, men nog skall en vara bra konstig för att taga sig när af en papperslapp.

Och det var doktorn, fast han inte var gammal. Det tyckte både gårdskarlns hustru och kokerskan en trappa upp. Visserligen var det nog Kristin, som från början ingifvit dem den tanken, men sedan kunde de också stadfästa hennes åsikter i denna sak.

Skur-Johanna däremot grundade sina egna iakttagelser; de gingo icke dess mindre i samma riktning och blefvo just därigenom mera graverande. Bevis för sina åsikter kunde hon ock framlägga, i synnerhet sedan tredje kaffekoppen var expedierad. Ja, en praktisk människa var den där Johanna, det är säkert det. »Tänk,» sade hon till sin väninna, Kristin Johansson, »tänk hvad det hindrar folk från arbete det där att sätta ihop böcker och så att läsa dem till! Sen ska en ann stackare ta opp sin tid me att få damme ur dom.»

Ja, talade hon ej, så både doktorn och andra kunde haft nytta af att höra det? Men ett glömde hon, och det var pengarna, som de få för sina böcker, och det sade Kristin henne.

Också om det visste Johanna besked. »Sjåpa sej inte, människa,» svarade hon, »nog vet hon, att det finnes, som en kan häfva in mer pengar me', än en gör me' att skriva böcker. Titta på grosshandlarn ve stora torge, hon!»

Då teg Kristin och fann, att Johanna visliga talat i allo.

Kristina Johansson hade rätt, »något» hade kommit åt hennes husbonde igen.

Det hade kommit öfver honom en dag i skogen jämte den höstsol, som föll in mellan kopparglansande träd. Det var knappt medvetet för något så groft som tanken, det var för lätt att kvarhållas af något så tungt som minnet. Men kvar dröjde det! Det var obestämdt som vemod i vårkväll, men det spärrade dock hans tankars fasta gång. Det var trolskt och ljufvigt, men bakom låg en gåtfull vända, alltför oätkomlig att resonneras fram eller bort.

Hur det nu var, kände han igen det och sökte hålla det kvar som sin egendom, då flydde det.

Han gaf det förloradt. Si, då var det åter där med sin tjusning och sin ängest, med sitt aggande kraf på lif. Och hvad ville han hellre än att ge det lif?

Men icke kan något så lätt och fint taga form genom en människas *vilja*. Skaparandan befaller man ej. Som elden är den, så tändande och obe-

räkneligt fladdrande. Makt till lif bor ju hos den, så hvem dristar *befalla* den? Nej, bida må man, till dess den kommer.

Och den kom. Det var natt då. Viktor Ryding hade varit utåt landet och färdades hem öfver den månbelysta slätten, med hafvet i sikte, öfver bron in till staden, genom tysta slingrande gator, som han sett många gånger förr, men hvilka nu i natten — skuggfyllda med hvitbelysta ytor här och hvar — tycktes honom helt främmande.

Snart var han då vid sin port; trappan togs raskt. Det var som att ha eld i ådrorna, detta, att känna skaparkraften stiga inom sig.

Ytterrocken af! Lampan tänd! Pennan i hand! Hvad den rörde sig snabbt, hur den fög! Men så skulle den också hålla jämnt lopp med hans tankar, det de målade och bevisade, det de sjöngo och förtalade i sprudlande, säkert lopp. Kristallklara, behärskade och mogna bröto de fram samt klädde sig i ord, hvilka klungo stål, hvilka smögo lätta och ljufva samt skimrade af färg.

Skapandets glädje var öfver honom, den glädje, som förmår lyfta öfver den medvetna lyckans tränga gräns, den fröjd, som förgäter själfva jublet.

Och så gå nattens timmar; dock ej i oafbruten glädje, ty visst känner han stundom, att orden blott äro ekon, att deras färger äro arma mot hans syners prakt. Nog känner han i vanmakt, att han är människa, och att skapandet i dess fullkomning blott hör gudar till.

Morgonen randas till Kristins — såväl martyrs-kaps- som stolthetsdag — torgdag. Kallt och kulet är det nog att bege sig ut i den gråa morgonstundan, men så är det också något värdt att komma åter med korgen väl fylld och att sedan få slå sig ned vid en varm tår kaffe och se det hemförda utbredt på bräden och fat.

Kotlettraden är något till saftig den! Och tungan sen, gick allt snickarfruns näsa förbi den, roligt att tänka på't. Gösen finge de allt lämna till det pris hon ville; smöret är färskt och böcklingen glänser.

Men klockan går på åtta, och borstning och eldning och herre och frukost har hon så när glömt i sin glädjes stund. Men hvem får njuta af glädje länge, åtminstone en fattig hushållerska som hon.

Jo, därinne i sofrummet står det härligt till! Sängen orörd och ingen där. Inte hemkommen kanske?

Jo, bevars, i tamburen hänga rock och hatt.

Hvilket afslöjande i denna upptäckt: Därinne, ett par rum från tamburen, sitter husets herre — skrivande. En människa, som har Guds långa da'n att arbeta på. En ann är ju rent pockad att stjåla af sömnen, men den som inte är tvungen... Den, som kan ligga och röka och bara tänka, den, som inte behöfver släpa för sitt, som får veden hemkörd och mattan pålagd och rocken borstad, skall inte den kunna sofva, när man skall sofva.

Och så alla idéer sen!

Stjåla sig till att ståda i hans skrifrum skall man och passa sig att få skura där!

Harmen stiger inom Kristin, ordningsmänniskans harm, hvardagsmänniskans föraktfyllda hätskhet mot allt, som ligger utom det synliga råmärken.

Det bär af ut i köket igen, där blir slammer med knifvar och lock. Fisken stänges ut i skaffet, snickarfruns tilltänkta tunga likaså, men köttet skäres till frukost. Det blir också dukadt och städadt, och allt går med fart; ja, det gör så i förtretten.

Kotletterna fräsa i pannan. O, du härliga syn, o, du ljufviga doft, allt är förlåtet! Stegen äro lätta och ansiktets uppsyn är glad, då Kristin bådär sin

herre till frukost. Hon öppnar dörren, hon framför sitt ärende; vid skrifbordet sitter han, alldeles som hon väntat, lutad öfver papper och med penna i hand. Då han lyfter upp hufvudet, är hans blick förströdd, och han vinkar afvisande med handen. Hon vet, hvad det betyder; det blir väl att bära ut maten igen.

Vaknande ljud tränga utifrån staden in i hans rum, lampan har brunnit ut, han släpper in dagsljuset; det är grått ännu. Intet af detta stör honom, han är så helt upptagen af sitt förbehavande.

Han går fram och åter öfver golfvet, stannar så helt plötsligt, går sedan åter vidare. Det arbetar våldsamt i hans inre. Så koncentrerar sig hela hans väsen segt kring en enda punkt, allt hvad han äger af kraft och vilja knyter sig samman för att bringa fram hans skapelses innersta kärna, den utan hvilken dess tillvaro blefve utan fog.

Minuters samlad, stilla förbiden på kraft, som *undfås*, ej tages, så ett språng, ett mästarsprång mot höjderna, och tanken är boren.

Han har en seger bakom sig, han lägger bort pennan. Kraften, som förskaffade honom segern, dröjer dock kvar, lyftande och lugn; glädjen är också kvar — skaparglädjen, segerglädjen — dock utan rus, behärskad af en stark mans känsla af att ha stått inför något, som är större än han.

En furste är han likväl. En furste inom det rike, hvars gränser gå vida, och hvars sol ej går ned. Makt har han öfver många.

Hvem var det manne, som förr kom emot honom med mörka ögon, strålände af glädje öfver hans seger? Hvem var det, som visste, hvad sådan seger är och kostar och som kände dömet, där han hade makt och fursterätt? Hvem var det, som var frisk och ljufvigt vek, så djup i tanke och så hög i handling? Hvem var förr hans sol och stöd? Han gick bort till en bild, som hängde öfver soffan; det var hans hustrus.

De voro båda mycket unga, då hon måste lämna honom; ett tiotal af år hade gått sedan dess; det dröjde dock en stund, innan han åter kunde vända blicken bort från hennes drag.

Där ute i salen stod Kristin med ett fat i hvarje hand, färdig att bära ut dem i köket igen; min och ställning utvisade indignation. Hennes husbondes glädtiga ursäkt framkallar dock ett leende, vittnande om godhetsfullt öfverseende. Hon drar sig tillbaka till köket, fortsättande sina reflexioner öfver folks sätt att skriva, när de borde sofva, samt svälta, när de ha rar mat på bordet. Hon läser också ett tyst anathema öfver detta okända, som lockar människan bort från förnuftets stig.

Det var samma dags förmiddag. Kristin hade lugnat sig efter den lidna öförrätten, dock sedan hon först som hämd fått ställa till en grundlig rengöring i salen. Den, hvilken hämmnden skulle drabba, var emellertid utom räckhåll, och Kristin befann sig ensam hemma. Men beklagligt nog voro hennes känslor dömda att än ytterligare uppröras denna dag.

Det ringde på dörren, bestämt och pockande på ögonblickligt öppnande, och Kristin tog sig i häpenheten för att genast åtlyda kallelsen, ännu iklädd sitt våta skurförkläde. Men det skulle hon ej ha gjort, ty då dörren gick upp, möttes hennes blickar af ett så imponerande virrvarv plymer, pälsvverk och plysch, att hon öfverfölls af en ringhetskänsla, likaså ny som obehaglig. Med ett rent och starkt förkläde hade denna känsla nog ej varit så stark.

Det frågades efter husets herre, och ehuru rösten, som framställde frågan, var både len och söt, be-

HYLIN & CO^S

FABRIKSAKTIEBOLAC

KONGL. HOFLEVERANTÖR.

UTSTÄLLNINGSTVÅLAR:

VIOL, HYACINTHE, HELIOTROPE, SYRÉN M. FL.

THEA-ROS-PARFYM M. FL.

prisbelönta vid 1897 års utställning med

GULDMEALJ

Försäljes i våra butiker

8 Regeringsgatan — Vesterlånggatan 16.

A. T. 64 69. A. T. 24 97.

samt hos alla finare parfymhandlare i riket.

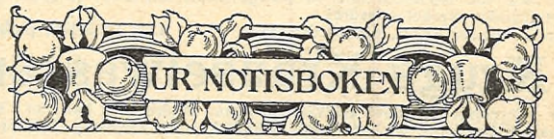
svarade Kristin den dock med en djupare nigning, än hon någonsin plägade bestå öfriga gäster. Men detta besök var också något förmer. Så mycken elegans! Hon fann sin husbondes våning övrigt att mottaga den och släppte in de båda damerna under många ursäkter; de sade sig nämligen ämna invänta honom. De voro äfven nog nedlåtande att vidkännas släktskap med husets herre samt att yttra längtan att få återse honom.

Kristin hade nu sansat sig så pass, att hon kunde iakttaga, det den ena damen var litet framskriden i ålder, den andra däremot helt ung. Hon lät dem stiga in i förmaket, under det att hon själf höll till i salen för att ordna efter skurningen. Därifrån kunde hon höra dem, och det var verkligen underhållande, hon fick så bra reda på husbonden; frun därinne tycktes känna honom sen han var pojke. Han hade redan då varit vurmig på böcker, sade hon.

Nå, det var just hvad Kristin alltid hade tänkt sig.

Hans släkting hade äfven en mängd andra, mindre tänkbara saker att förtälja, alla tjänande att bevisa, hvilken egendomlig art af människa han var och hur grundligt han skilde sig från henne och hennes man, ett faktum, som tydligen lände till hans nackdel. Detta allt relaterades till den unga frökens uppbyggelse och för att hon skulle få mer kännedom om sin onkel, än hon tycktes ha.

(Forts.)

ETT STORARTADT RESULTAT. 213,000 namn funnos redan den 15 februari på Sveriges kvinnliga fredsförenings fredsadress, och listor ingingo då fortfarande. Ett i sanning vackert resultat!

FÖR SKYDDSCHEMMET VID GLÖMSTA afhålls på torsdag och fredag en tombola å Stora börs-salen. Vi anbefalla på det varmaste det behjårtansvärda ändamålet i våra läsares åtanke.

EN SVENSKA MED TUR. En Newyorkkorrespondent meddelar en förlofning mellan en af Newyorks rikaste millionärer, mr Lisenard Stewari, och miss Romola Dahlgren. Miss Dahlgren är sondotter af den från det stora nordamerikanska slafkriget berömda amiral J. A. Dahlgren, som bekant svensk till bördens liksom hans bror, general Karl Dahlgren.

Hofjuvelerare
K. ANDERSON
1 Jakobstorg
STOCKHOLM.

Henneberg-Siden

— äkta endast, då det införskrifves
direkt från mina fabriker —

Korkmattor, genomgjuta, enfärgade och tryckta, finnas i största urval och tillhandahållas profver samt kostnadsförslag på begäran hos F. Uhnér & C:o, Fredsgatan 22.

Landtmanna- & Kreditkassan
N:r 1 Mynttorget, Stockholm.
Depositionsränta 5 %
Sparkasseränta 5 %
Å hvarje sparkassebok kan lyftas intill 1,000 kr. i månaden utan uppsägning.

Doktor Carl Fritzell.
Grefsnagnigatan 10.
Invärtes och barnsjukdomar.
Hvardagar kl. 10—11, 1/23—1/24. Sön- och haldagar kl. 10—11. Allm. tel. 58 98.
EN UNG FLICKA önskar komma i bil-dad familj i vacker trakt, där umgänge finnes, för att lära hushållet. Svar med uppgift om pris m. m. torde sändas till R. H., Måhilla. (249)

svart, hvitt och kulört från 65 öre till kr. 16: 45 pr meter — slätt randigt, rutigt, fasonerat, damast etc. (cirka 240 olika kvalitéer och 2,000 olika färger, mönster etc.).
Siden-Damast fr. 90 öre—16,45
Siden-Basttyger pr robe » kr. 12,30—58,80
Siden-Foularder, tryckta, » 85 öre— 3,85
Bal-Siden fr. 65 öre—16,45
Siden-Grenadiner » 90 öre— 8,65
Siden-Bengaliner » kr. 1,75— 8,35
pr mtr. Siden-Armüres, Monopols, Cristalliques, Moire antique, Duchesse, Princesse, Moscovite, Marcellines, sidentyger till täcken och flaggor etc. etc. tull- och portofritt i hemmet. — Profver och katalog med omgående. — Dubbelt brefporto till Schweiz.
Siden-Fabriken G. Henneberg, Zürich.
(K. & K. Hofleverantör.)

C. E. Lagerström
Stockholm
Frejamagasinet
Sybehörs- och Modeaffär.
Specialitet:
Garneringsartiklar till klädningar o. kappor.

I hela världen
finnes icke något bättre samt för kökskärl och händer behagligare rengöringsmedel än **L. AGERMANS Kraft-Skur-Pulver**. Köpes hos alla specerister i riket. Ende tillverkare KRAFT-TVAL-FABRIKEN, Jönköping.
Göteborgs KEX.

Banyuls Trilles.

Ett aptilgifvande, magstärkande vin, afsedt för konvalescenter och svaga personer i allmänhet. Rekommenderadt af många hrr läkare.

Pris pr butelj kr. 3,50 hos
Högstedt & C:o,
Stockholm, 32 Regeringsgatan.

Det modernaste och bästa i Zürcher Siden

sändes till fabrikspris franco och tullfritt till hemmet

i svart, hvitt och kulört, i storartadt urval till bal-, sällskaps- och promenadoletter, meter- eller styckevis från 50 öre pr meter till kr. 20:—, direkt till privata personer.

E. Spinner & Cie,

Zürich, Schweiz (föret J. Zürchers Sidenfabrik).
Zürichs äldsta Siden-etablissement, grundl. 1825.
Rekvirera prover!

Linne-Damutstyrslar

tillverkade efter nyaste modeller å egen syatelier.

Alla slags hvita

Bomullsväfnader, Duktyger,
Lakans- och Örngått-Lärfter

samt Handduksväfnader.
Broderier och Spetsar
i största urval.

Illustrerad prisukurant sändes på begäran franko.

K. M. Lundberg,

Stureplan.

Intet hårafall, ingen kal hjässa mer!

Krugs Eutrichol.

Bästa, efter gammalt läkarecept tillverkade hår-, växt- och konserveringsmedel.

Flaska 1.50 mk.

Senaste läkareintyg: KRUGS EUTRICHOL, framställd efter gammalt helt och hållet ändamålsenligt komponerat läkarecept, är genom hvarje enskild ingrediens och därjämte i sin sammansättning ett förträffligt rekommenderadt medel vid rationell behandling af huvudet och för att konservera och förbättra hårväxten. Det har många gånger prövats af mig och befunnits vara ett kraftigt medel och äfven på grund af sitt behagliga användningssätt mycket prisvärdt.
Walschleben bei Erfurt, den 30 dec. 1897. D:R DÜMKE, prakt. läkare.

Krugs Kräuselwasser.

Intet brännande af håret nödvändigt mera. Aldrig rakt hår mer. Genom Krugs Kräuselwasser hålles håret mycket längre lockadt än med krustång. Pris pr flaska 60 pf. Finnes hos finare parfym- och drogaffärer eller direkt från

E. Krug, fabrik f. cosm. prep., Dresden A, 21.

Lars Monténs

Neutrala Kärtvål till yllevätt och
Oleintvål till linnenvätt användes lämpligast sålunda:

3/4 kg. tvål kokas i 2 liter vatten; när tvålen är upplöst, tillsättes under omröring 20 å 25 liter ljumt vatten; i denna utspädda lösning neddoppas plaggen. Vid yllevätt böra såväl plaggen som sköljvattnet hafva 36 å 38 grader.
Finnes hos de flesta specehandlare samt i mina butiker.
SILFVERMEDALJ i Köpenhamn 1888. GULD MEDALJ i Stockholm 1897.
N:r 19 Stora Nygatan. — N:r 29 S:t Paulsgatan.

Kontant 540,000 Kronor

fördelade i **8,223** vinster på

50,000, 10,000, 5,000, 1,000, 500, 100, 50 och 20 Kronor

utlottas den 1 Maj 1899. Pris för lottsedel 10 kr., till landsrotten mot insänd likvid vid hvarje rekvisition åtföljd af 40 öre (till rek. porto och dragningslista). Hela behållningen tillfaller Nordiska Museets Byggnadsfond.

Nordiska Museets Lotteri,

Fredsgatan 32, Stockholm. (G. 74261).

Oaktadt kaffe nu är billigt,

så bör ni dock betänka att det är mycket skadligt att dricka det enbart, synnerligast de billigaste sorterna, hvarför det är nödvändigt att till vanligt kaffe blanda en hälsosom haffetillsättning för att undvika kaffeförgiftning, och det är af professorer och läkare erkändt att **Stockholms Kaffe-Aktiebolags Intubikkaffe** blandadt till kaffe gifver den hälsosammaste, billigaste och mest välsmakande kaffedryck. Detta intubikkaffe säljes i hvarje välordnad spece- och divershandeln i paketer å 25 och å 10 öre, men bör man akta sig för alla värdelösa efterapningar, som gå under namn af äkta, prima eller andra benämningar, hvarför man bör efterse att å hvarje paket är tryckt firmans namn, **Stockholms Kaffe-Aktiebolag**, samt dess fabriksmärke med ordet Patent, ty endast dessa äro verkligt äkta och garanterade att innehålla ett hälsosamt och godt fabriktat.

Lektyr!

Ett antal äldre årgångar realiseras till betydligt nedsatta priser och erbjudas för dem, som förut ej äga desamma, en billig, omväxlande och lärrik lektyr. Mot insändande af nedannämnda belopp till Expeditionen af Idun, Stockholm, erhålles inom Sverige portofritt:
Idun 1892 (komplett) 2: 25
Idun 1893 (n:r 1 felas) 2: 20
Idun 1894 (komplett) 2: 50
Idun 1895 (julnumret oberäknadt) 2: 55
Idun 1896 (d:o d:o) 3: —
Idun 1897 (d:o d:o) 3: —
Idun 1898 (d:o d:o) 3: 50

Vid rekvisitionen, som skall åtföljas af likvid, torde noga uppgifvas, hvilken af ofvannämnda årgångar som önskas.
Exp. af Idun.

Nya kurser i

Massage & Sjukgymnastik

börja i maj och oktober å

A. KJELLBERGS
Sjukgymnastik & Massageinstitut,
Mästernuvelsgatan 54, Stockholm,
OBS! Fullständig, prakt. & teoretisk utbildn.
Begär prospekt. — Allm. telef. 667.

Pellerins Christiania Grädd-Margarin

Guidmedalj vid Stockholmsutställn. 1897.
Guldmedalj Bergen 1898.

I smak som finaste bordsmör. Tillverkad under statslig kontroll. Pasteuriserad grädd- och mjölk. Bakteriologisk undersökning af råvara och färdigt fabriktat. Högsta kvalitet är märkt S. O. M. i stora röda bokstäfver å lädan.

Generalagentur och nederlag i Stockholm hos *Ekström & Hoflund*, Skeppsbron 24.

Santalmmissionens

TE Broken Orange

Pekoe å 6: 40 pr kg.
Nästän omedelbart färdigt för servering. Drygast.

denna prima sort oblandad 3 å 4 kr. billigare pr kilo än vissa andra firmor.
Pekoe å 5: 60 pr kg.
Mindre aromrikt. Utmärkt hvardagste.
Insänd 40 öre i frimärken, så erhålles prof af önskad sort.

Santalmmissionens Tedepot,
Trievaldgränd 2, Stockholm.

Eleganta visitkort

Iduns Kungl. Hofboktryckeri
12 Stora Vattugatan 12.

Örebro Kex

Bäst! * Billigast!

Säljes hos herrar Speceri-, Delikatess- och Kaffehandlande.

Handväfda pappersmattor.

Äter finnes dessa omyckta, starka, vackra gängmattor i olika färger till salu å 65 öre pr meter vid Krontorps gård adr. Vermland, Björneborg.

LEDIGA PLATSER

ENKEL, BARNKÄR, helst musik. flicka, E van att underv. barn samt villig att därj. sysselsätta och värda dem, får plats. Svar med fotogr. och rek. till »Tre», Iduns exp. (242)

VÄRDINNA. En bildad, musikalisk flicka, af god familj, med glad lynne och godt sätt, erhåller plats som värdinna hos tjänsteman. Svar med fotografi, ålder, lön m. m. till »Ånkemans». Sköfde p. r. (243)

PLATS i familj erhålles af anspråkslös, bättre flicka, fullt hemmastadd i konstväfnad. Första halfåret mot fritt vivre. Svar till Blommeröd pr Bjersjölagård, Ystad-Eslöfs järnv. (241)

Sahlins nyheter för hemväfnaden.

De utländska säsongsnyheternas eleganta fantasimöster, kunna numera af hvarje väfkunnig framställas af Sahlins Effektgarner. Största urval af hemväfda prover med enkel och tillförlitlig väfnadsbeskrifning. C. P. SAHLIN, Eslöf.

Fräknar solbränna

Ofelbar verkan garanteras.

borttagas absolut säkert genom

Fräknepomada.

Fräknepomadan innehåller inga för hyn skadliga beståndsdelar. Många intyg och tack-sambandsbref från hela Skandinavien.

Pris 3 kr. pr burk. Expedieras mot postförskott eller efterkras. Tekniska General-Depotén. Stockholm, Grefgatan 17.

lefverfläckar.

Köp alltid radiatorsmör!

Till utstyrslar.

Duktyger, Handdukar, Näsdukar, Lakans- och örngåttlärfter. Hollands Madapolam, Longcloth, Piqué. Vadstenaspetsar och Broderier. Låga, bestämda priser.

Vadstenaboden

22 Hanna Peterson & Co. 22

Regeringsgatan

SÖMMERSKA,

fullt skicklig i all slags klädsömnad, får fri bostad och vedbrand vid Forsmarks Bruk, hvaruti god tillgång på arbete torde kunna påräknas — Goda rekommendationer fordras. Sökande vände sig till Forsmarks Brukskontor, Forsmark. (G. 76869)

FÖR EN BILDAD och anspråkslös, husflig flicka, villig att deltaga i lättare göromål inomhus samt kunnig i linnesöm, erbjudes plats i Stockholm nu genast. Egenhändig skräftliga svar med uppgitt på ålder, referenser och lönesanspråk samt fotografi mottas till »Fruns hjälp» under adress Djuvännernas Tidnings Exp., Klara Södra kyrkogata 5, Stockholm. (247)

ÄLDRE, ANSPRÅKSLOS, snäll, barn- kär, frisk, pålitlig flicka, fullt hemmastadd i matlagning och öfriga inomhus förefallande göromål, som på egen hand kan förestå landthushåll, erhåller plats i bildad mindre familj på landet. Svar, jämte betyg och fotografi, märkt »Landet», ins. till Iduns exp. (240)

Sjuksköterskeplats

att biträda vid privata sjukvården i Halmstad är ledig från den 1:sta April. Villkor: af staden garanteras årlig lön 250 kr jämte 1: 50 per tjänstgöringsdygn. Fordringar: att hafva betyg om fullständig sköterskekurs samt helst tjänstgöring någon tid å epidemiskt sjukhus. Bref, betyg och porträtt torde sändas snarast till doktor J. Nordström, Förste stadsläkare, Halmstad. (G. 76668).

HUSHÄLLERSKA. En duglig hushållerska får nu genast eller den 24 nästk. april plats på större egendom. Svar till Fru Gyllensvärd, Lamhult. (210)

EN FULLT KOMPETENT MODIST

erhåller förmånlig anställning instundande season hos firman Ida Svensons Efr., Värberg. (G. 76514)

EN DUGLIG, BEHAGLIG UNG DAM får plats som husföreståndarinna hos tjänsteman på landet. Svar med fotografi torde sändas till »Esquire», adr. S. Gumellii Annonbyrå, Stockholm. (G. 675)

PLATSSÖKANDE.

UNG, BILDAD, MUSIKALISKEFLICKA önskar mot fritt vivre komma i trellig familj som sällskap. Villig undervisa i musik och handarbete samt vara frun något behjälplig. Svar till »Skånska», J. G. Hedbergs annonsbyrå, Malmö. (J. G. H. 3875)

ANSPRÅKSLOS LÄRARINNA önskar A plats i familj att undervisa minderåriga. Svar emotes tacksamt till »Hanna», Örebro p. r. (236)

EN ALLVARLIG, ordentlig flicka, som saknar eget hem, önskar mot fritt vivre och att bli ansedd som familjemedlem. Komma i ett verkligt godt hem för att hjälpa till med hvarjehanda göromål. Svar till »Gott hem», Iduns exp. (238)

ANSPRÅKSLOS 22 ÅRIG FLICKA önskar till våren plats att gå frun tillhanda. Ar något kunnig i matlagning, bakning och väfnad. Önskar anses som familjemedlem. Svar till »E. K.», Staffunda. (239)

PLATS ATT GÅ FRUN TILLHANDA önskas af 18-årig flicka. Svar genast till Sonnie, Leufsta Bruk. (244)

EN UNG FLICKA

önskar plats i familj, helst å landegendom, där hon är i tillfälle att undervisa i porcelinsmålning, akvarellmålning och glödrörlning, därjämte är hon villig deltaga i hushållsgöromål. Svar till Iduns exp. jämte villkor emotes till »21 år». (237)

BILDAD, PRAKTIST FLICKA, väl kunnig i matlagning, bak och sömnad m.m. önskar plats. Villig, rask, ordentlig. Svar till »Flit». Iduns exp. f. v. b. (248)

EN ANSPRÅKSLOS, enkel, bättre flicka önskar plats i familj att vara till hjälp med alla inom ett hem förekommande göromål. Svar emotes tacksamt af »A. B.», Viksberg. (226)

ETT BILDADT 34-ÅRS FRUNTIMMER, E som tycker om landet och är vant att vistas därstädes samt är dugligt, praktiskt och kunnigt i handarbeten, söker plats på herrgård eller större egendom att gå frun tillhanda. På lön fästes ej afseende, fast mer på ett godt hem. Svar till »Landthushåll», adr. S. Gumellii annonsbyrå, Stockholm. (G. 718)

UNDERVISNINGSVAN LÄRARINNA med vackra afgångsbetyg fr. 8-klagigt läroverk för flickor söker plats. Svar i biljett till »Tina», Jönköping p. r. (250)

ETT ÄLDRE bättre fruntimmer med goda E betyg som hushållerska söker plats till våren, helst hos någon äldre stilla familj, eller som husmoder i ånkemanshem. Svar: Prostgården, Ö. (228)

PLATS SÖKES till 1:a maj af en 27 års anspråkslös, arbetsam och villig flicka i bättre hem helst i mellersta Sverige. Den sökande är fullt hemmastadd i arbeten hörande till ett landthushåll såsom matlagning, bakning, slakt och förekommande handarbeten. Svar märkt »Selma», adr. S. Gumellii Annonbyrå, Stockholm. (G. 597)

INACKORDERING

i präst- eller herrgård i naturskön trakt af Västergot- el. Småland önskar ung familj för sommaren. Svar: »J. B.», Iduns exp. (251)